HUR DET GICK TILL, NÄR LURIUS TRULSBOM AGERADE SKOLMÄSTARE

För S. C. T. av Laurentius.

Jo si, det var på det viset, att Lurius Trulsbom kom underfund med att den svenska ungdomen i förskingringen, vars föräldrar hade S. C. T., voro intresserade i att lära sig svenska. Och detta gav Lurius Trulsbom anledning komma på den idén att agera skolmästare. Och han började så här: Vet ni, pojkar och flickor, vad en promenad är? Kanske ni tror att en promenad är någon slags spilkum eller karott eller kastrull? Nej, promenad är ingalunda något sådant, en promenad är det samma som att gå ut och gå för sitt nöjes skull. En lördagsafton, när Larsman skulle träffa bokhållaren och kontoristen Sjöman, så var han för tillfället inte inne. Och när då Larsman frågade Sjömans hushållerska, var han var, så svarade hon så här: "Han gick ut och gick gick han." Se saken var den, att han gick ut och tog sig en promenad på aftonkröken. Och det är ju inte att undra på att han kände sig i behov av att ta sig en promenad, när han hade suttit under loppans veck, nej ursäkta och anfäkta, jag mente säga när han under veckans lopp hade suttit inne på kontoret och knogat med det stillasittande bokhålleriarbetet. Tidningsredaktörer måste ju också ut och ta sig en promenad ibland, ty om de skulle sitta inne på kontoret hela sin tid, så kunde de bli mögliga, och detta skulle vara ett bedrägligt sakernas tillstånd, som vore till stor skada för den nyare tidsandans litterära utveckling. Ja, när vi nu veta, vad promenad betyder, så skall jag lära eder stava och lägga ihop ordet promenad på svenska. När man skall lära sig stava, så skall man gå grundligt till väga för att riktigt så att säga kunna komma in i de grammatikaliska vidlyftigheterna. Hör nu på med uppmärksamhet, ty nu börja de grammatikaliska vidlyftigheterna på att uppenbaras för eder. Så här går det till att stava promenad: P-r-o säger pro, m säger om, säger rom, säger prom, e säger me, säger ome, säger rome, säger prome, n säger en, säger men, säger omen, säger promen, a säger na, säger ena, säger mena, säger omena, säger romena, säger promena, d säger ad, säger nad, säger enad, säger menad, säger omenad, säger romenad, säger promenad. Och när man är ute på en promenad, så sliter man skor, och då måste man gå till en skomakare. Vet ni pojkar och flickor vad en skomakare är? Har ni någonsin sett en skomakare? Skomakare är en man, som förstår sig på att både göra och reparera skor. Hade ni varit med, när Helge Andersons teatersällskap spelade Amerikafebern, så hade ni tilläme fått se två skomakare. Jaha, det är alldeles tvärsäkert det. Men nu skall ni få lära eder stava och lägga ihop skomakare. S-k-o säger sko, m säger om, säger kom, säger skom, a säger ma, säger oma, säger koma, säger skoma, k säger ak, säger mak, säger omak, säger komak, säger skomak, a säger ka, säger aka, säger maka, säger omaka, säger skomaka, r säger ar, säger kar, säger akar, säger makar, säger omakar, säger komakar, säger skomakar, e säger re, säger are, säger kare, säger akare, säger makare, säger omakare, säger komakare, säger skomakare. Detta kallas skomakarestavning och är hittad i en svensk tidning. Men vet ni vad ett fenomen är? Ett fenomen är vad man i Härjedalen kallar ett enastående besynnerligt undersyn. Till exempel om ödets nyck skulle foga det så, att en molnfläck på himmelen skulle råka på att se ut précis som en ko med horn och svans och klövar och mule och allt som kännetecknar en ko, så vore detta ett fenomen. Somliga skulle kanske mena att det vore en uppenbarelse. Men det vore helt sonika ett fenomen. Men vet ni vad en huvudsak är? Somliga äro kanske av den uppfattningen, att en peruk och en mössa och en fruntimmershatt äro huvudsaker. Visserligen betraktas sådana saker såsom varande huvudsaker i ett civiliserat samhälle. Men en huvudsak gäller inte alltid huvudknoppen. En huvudsak kan ibland vara huvudlös. Skall man slå in en spik, så är det en huvudsak att med hammaren träffa huvudet på spiken. Man skall man lära sig dansa foxtrot, si då kommer huvudsaken ner i fotterna, ty då är det en huvudsak att flytta fötterna, så som den moderna foxtrotkulturen fordrar, men då förlorar huvudsaken också sitt egentliga värde såsom huvudsak och blir i stället helt sonika en fotlogik.

I ÅSYN AV OPTIMISTISKA SYNER

Undertecknad har förut skrivit något om Manitobas skogstrakter. Men det är ännu okänt för mig, huruvida artikeln går in i S. C. T. eller icke. Och kanske det härvidlag går på samma sätt som då undertecknad för några år sedan skrev några artiklar om Manitoba platser för att få in i en av Staternas samtidor. Och det gick för sig, till dess att en artikel blev skriven om den bästa platsen i Manitoba. Men då hade vederbörande slagit vantarna i bordet och givit korgen åt den platsen. Men nu kanske det är för mycket ofördelaktigt skrivet om Manitoba trakter, på samma gång som både "lustgård" och "paradis" har varit omnämnt såsom till finnandes uti dessa skogar, omringade av de stora sjöarna och vatturika marker och stenbelagda vägar och åkrar.

Genom att spörja om ett judiskt samhälle norrut från paradistrakterna uti det svenska folkets "koloni" så föll det i sinnet att förorda följande plan: En inbjudning skulle utgå till Rothschildbröderna i Canadas moderland England och till StaternasRockefellers, Armours, Sapiros o. fl. med judiskt blod att komma till dessa romantiska trakter med sina kapital av rikedom och med desamma som medei nedhugga och utköra eller nedbränna skogarna och avplocka stenarna, utdika vattenträsken och överdrivna flöden, framarbeta de bästa landsvägar och järnvägar och anlägga de bästa marknadsplatser o. storartade städer, skaffa hästar, mjölkkor, grisar, höns, kalkoner och gäss m. m., fabricera lantbrukareredskap och bygga mjölkvarnar och klädfabriker och luftskepp, riva stenkol, järn, koppar, silver och guld ur jorden och hoprafsa ädla stenar och fiska och jaga och framtvinga mera ljus genom flödande oljebrunnar och gasbelysningar, och än mera elektriska strålande ljus genom de mångfaldiga och ansenligt stora vattenfallens kraftstationer; och det skulle då utan tvivel bliva stor valuta och en härlig vinning för de nämnda läng — mångmiljonärerna. Ty nog kan kapitalet samla penningar, varest goda utsikter finnas därför.

Det skulle icke heller väcka förvåning, om finländare och isländare, som synas mera energiska och driftiga än de värsta småländingar, kunde göra goda vinster. Det har sagts, att det i närheten av den lilla staden Lundar är isländare, vilka äga så många som 60 mjölkkor. Och vem som helst kan räkna sig till, att det inbringar icke liten vinst för ost och smör eller grädde efter så många goda mjölkkor.

Men miljonärerna borde vara här, så att de finge lära sig, hur gott det vore att få bort all skyddstull, så att många lantbruksredskap kunde sättes för skälig kostnad i händerna på många arbetare till att rätt rödja och bruka jorden och med bästa skicklighet sköta boskap och till att i sina många fiskarbåtar frambringa åt de många arbetarna all behövlig fisk och till att vandra uti vackra, billigt erhållna kläder och till att uti sina automobiler eller luftskepp förlusta sig över det härliga i världen.

Men låtom oss också säga, att innan en sådan plan blir förverkligad, så borde till Canada immigrerande människor söka att förskaffa sig hem uti sådana trakter, varest gott land kan erhållas för en 5 till 10 dollars per acre, om köpesumman betalas kontant, och det för sådant land, som kunde stenavverkas, uppbrytas och helt och hållet fordringöras till att besås för $5 per acre, eller också för det första årets skörd efter dess "breaking."

Och vi vilja nu upplysa om att sådana land finnas i mängd i vissa trakter utmed Canadian National järnvägarna i sydöstra Saskatchewan såsom ifrån Mayfield i öster till Carlsberg i n. v. å stambanan och till Goodwater och omgivningar i s. v. å en "branch line." Och söder om Maryfield och Carlyle säges att ett 50-tal danska familjer inflyttat. Och varför skulle icke vi ha minst fyradubbelt så stort antal svenska familjer i Kipling och Parkman nejderna, varest en del svenskar äro bosatta och befinna sig i goda omständigheter? Och förfrågningar om gynnsamma tillfällen kunna göras genom att tillskriva: om Kipling trakten Erick Abrahamson eller N. Eliasson, vilkas adress är Kipling, Sask., Canada; och om Parkmantrakten kan tillskrivas antingen A. B. Swenson, Muir, Sask., eller Gottfrid Swenson, Parkman, Sask; och om Goodwatertrakten kan tillskrivas Erickson Bros., Goodwater, Sask., eller Erick Oxelgren eller också Nels Johnson, vilkas adress är Tribune, Sask.

Måhända är det möjligt att av rika landspekulanter för något högre köpesumma få 20 eller 30 års betalningstid, vilket skulle göra det möjligt för nästan tomhända personer att köpa land. Och en god metod vore nog i så fall, att tvänne kamrater samarbetade på så vis, att den ene upparbetade bådas land, medan den andre arbetade såsom tjänare åt andra, till dess att de blevo oberoende och erhöllo sin individuella frihet.

Det torde också vara det fördelaktigaste och säkraste att skaffa sig lantbrukshem i dessa monopolistiska skyddstullstider, då allting måste bli så dyrt, att människor icke kunna köpa. Åtminstone icke mer än en gång; så att fabrikanterna måste uppstänga sina fabriker, och det om de än ville så gärna hålla dem i gång med hög lanbetalning i avsikt att genom de höga priserna göra sin slemma vinning, så att konsumenterna skola gå i saknad av förnödenheter och arbetarna bliva arbetslösa och i fattigdom. Och vad skola mellanhänderna göra utan att själv bli arbetslösa, då nästan hela arbetsklassen blir arbetslös och utfattig? Och huru skola miljonärerna kunna med den största barmhärtighetskänsla kunna förse alla arbetslösa uti dessas nöd? Ty det blir nog då inte arbete gjort, emedan miljonärerna sakna lust och vana till arbete. Och det torde bli svåra tider för dem som sakna lantbrukshem, då sådana svårigheter komma i följd av att var och en försöker att tillriva sig allt kapital, så att till sist även han lider undergång. Eller skall människan likt fiskar eller fåglar få sin näring och förlustelse blott i vattnet eller luften?

Det bleve nog en ömklig jämlikhet, som borde göra, att vi både Skaparen att göra oss ånyo till verkliga människovarelser, och det till större glädje Gud!—lika sådana. Och bön och arbete borde nog under sådana omständigheter bliva mera kärt, än det för många människor nu synes vara. Och omständigheter? Är icke lantlivet hem på landet uppskattas under alla varför skulle icke härliga lustgårdsbåde härligast och tryggast för den smakfulla och sällhetssökande människan här på jorden?

Men vi måste nu sluta för denna gång och se, om vårt betänkande undgår korgen, till uppmuntran och till mångas förbättring uti deras jordiska ställning. Vördsamt

K. J. Bring.

Ericksdale, Man., den 26 maj 1926.

FRÅN WARBURG, ALTA.

Till S. C. T:s redaktör, läsare och läsarinnor!

Eftersom undertecknad för tillfället varit hårt antastad av influensa, så att jag följaktligen är oduglig för kroppsarbete för en tid framöver, skall jag taga tillfället i akt och sända in några rader till brevavdelningen i vår goda tidning.

Det är ju inte så ofta jag visar mina kräkfötter i denna tidning, så därför vill jag hoppas, att redaktören har överseende, om detta brev blir litet långt och kanske även ointressant för de flesta av tidningens läsare. I alla fall är det med stort intresse jag följer med och läser alla de goda och innehållsrika brev, som nu på sistone visat sig i vår ärade tidning. Och eftersom jag i vinter har vistats och arbetat på ett litet sågverk, som är beläget cirka 52 mil väster om Wetaskiwin, så kanske det skulle vara passande att först skildra litet om camplivet från Knob Hill, ty så heter platsen.

Arbetet och bemötandet för övrigt på detta lilla sågverk var ej att klaga på, fast lönerna för min del kunde fått vara litet högre. Betalningen har varierat här från 30 upp till 40 dollar i månaden. Men vid sidan av den låga betalningen så kan det ej förnekas, att vi hade utmärkt god kosthållning.

De flesta av oss, som arbetade där, voro söner av moder Svea, förutom två canadensare och en amerikan. Och följaktligen talades för det mesta svenska.

Endast en mil från nämnda sågrörelse är det ett ganska stort settlement, som även går under namn av Knob Hill. Och om en gör en närmare visit i detta settlement, så finner man snart ut, att de flesta farmarna där äro också svenskar.

På söndagarna brukade jag ibland göra påhälsningar hos de svenska familjerna, och till min stora överraskning fann jag strax ut, att ingen av alla dessa farmare var prenumerant på vår ärade tidning. I stället underhöllo de sig med flera sorts tidningar från Staterna, såsom Trädenet m. fl. Och på min förfrågan, varför de inte underhöllo sig med en svensk tidning som gavs ut i Canada, fick jag som svar lyssna till den ena grundlösa ursäkten efter den andra. Från i huset framhöll, att de svenskamerikanska tidningarna voro så mycket bättre på grund av att det var så mycket gott och präktigt papper i dessa tidningar, och sen så var det så många roliga och intressanta kärlekshistorier, som hon menade på att hon ej fick se i S. C. T. I alla fall är det min fulla övertygelse, att denna plats vore säkert i behov av visit av S. C. T:s bäste agitator. Jag för min del försökte att värva några prenumeranter, men som det synes mig, så var jag troligtvis ej den rätte mannen till förespråkare för en tidning, följaktligen kunde jag ej övertala eller vinna någon ny prenumerant.

Jag kan också nämna, att jag under vinterns lopp varit en flitig läsare av Canada Posten, och jag måste villigt erkänna, att nämnda tidning också är så god tidning, att den bör äga existensberättigande, och tidningen i sin helhet är ej att klandra. Men det är ändock några reseskildringar, som blivit insända av landsmän, som i sitt bästa försökt skildra sina intryck från sverigeresan, vilka jag ej precis till punkt och pricka vill instämma i. Därför tager jag mig friheten att bemöta en som gick under signatur H. A.

Men nu känner jag inte till, om personen i fråga är farmare, präst eller f. d. guldgrävare till yrket. För resten sak samma. Så tycker jag för min del, att det är opassande att ej hava något annat slag av reseskildringsintryck från sitt fädernesland än att just klandra och beklaga sig över hur svenska ungdomen är syndfull och förskräcklig att svärja (liksom om ungdomen här i Canada vore något bättre!). Och särskilt fäste jag min uppmärksamhet vid när H.A. uttrycker sig som så, att han ej kunde gå på en gata hemma i Sveriges städer utan att höra samtal mellan äldre och yngre kryddade med svordomar.

Nu vill jag icke bestrida, att svordomar användas mer eller mindre bland såväl den äldre som den yngre generationen. Men jag har också av tre års vistelse här i landet erfarit, att svordomar användas minst lika mycket ibland en del av såväl canadensarna som amerikanerna fast skillnaden är, att här i landet svärja männen ej så mycket, när det täcka könet eller någon själasörjare är i hörhåll.

Jag kan upplysa, att alla nykterhetsföreningar och idealistiska ungdomsklubbar i Sverige ha arbetat och lagt manken till för att försöka arbeta bort denna fula ovana, och de ha även i stort sett lyckats över förväntan bra. Åtminstone bland sina medlemmar inom deras organisationer.

Men tyvärr finnes också i Sverige, såväl som på andra platser, ett slags folk, som går under det fula namnet busar, vilka jag för min del tror att varken lag eller religion kan civilisera, och det troliga är, att reseskildraren i C. P. just råkade möta dylika individer på sina gatpromenader i Sverige. Men ha de som sagt ingenting annat att förtälja från sina hemlandsresor än att svartmåla det uppväxande släktet i Sverige så förefaller det mig, att dessa personer ej skulle göra sig besvär att skriva in till en tidning; ty då gjorde de en stor tjänst för såväl vårt fosterland som alla svenska tidningsläsare. Ty lätt förklarligt är, att, om det nu händelsevis skulle finnas läsare av dessa tidningar, som ej äro födda i Sverige, som få ögat på en sådan artikel, som H. A. sände in till C. P., så skulle man ej bli förundrad om dessa efter att ha inhämtat sådana upplysningar ungefär jämnställde oss nykomna svenskar med hedningar.

Jag skulle även kunna bemöta några andra punkter i samma artikel. Men för utrymmets skull får det sagda vara nog i detta ämne.

Innan jag avslutar detta brev, så skulle jag kanske även tala om, att undertecknad är en intresserad nykterhetsvän, och därför tager jag mig friheten att framställa en fråga till de ledande inom I. O. G. T. rörelsen i Canada:

Varför ären I så försiktigt rädda för att kosta på litet agitation här inom Albertas provins?

Jag är tacksam, om ett hyggligt svar inom en snar framtid blir synligt. Till sist en kär hälsning till alla tidningens prenumeranter samt redaktionen.

J— L—

TILL E. A. N.

Jag lovade eder sista ordet, men som Ni tillvitar mig en ren osanning, vill jag göra Eder uppmärksam på den, då Ni säger: "Giv oss tidningsurklipp i dag men fängelsestatistik icke" — säger Pelle. Dessa ord ha ej ens tänkts, långt mindre stödo de i svaret till Eder. Mindre honett må begagna sig av osanning, då det gäller olika meningar såväl i detta fall som i andra, då olika åsikter göra sig gällande. —

Varför urklippet sändes till Eder var just därför, att den var skriven av en präst, torr naturligtvis, och som hade gjort en 18 månaders studieresa genom U. S. A och hade funnit tillståndet betänkligt. Hade jag sagt i en ledande artikel i S. C. T., att förbudet verkat tvärt emot de stora förväntningar just av vad denne man skrev, hade Ni lika litet trott det som Ni tror de tidningar, som publicera brottens tilltagande efter förbudet samt menar de äro fientligt stämda emot förbudet, och ni omfattar med förkärlek ett franskt ordspråk: När man vet det är litet, när man vet det ej så är det ingenting.

Detta var en orsak. För det andra får jag erkänna, att jag saknar förmåga att belysningsvis skriva något läsvärt i denna omtvistade fråga, ty Ni må veta min skolgång är endast 8 veckor i så kallad omgångsskola, hållen av en gammal prästänka för 62 år sedan. Varken skrivning eller räkning förekom, endast utanläsning i katekesen, och den kunde jag i det närmaste förut.

Det är statistiken som vi ha olika meningar om — dess orubbliga bevismaterial för dess sannhet i ett och allo från fängelser och nykterhetslare. I Sverige var jag flera gånger i tillfälle att höra dessa statistiker. I allmänhet sades det att individen började med en sup, så två och tre; efter en tid var han en slav och hamnade förr eller senare på brottets bana eller på asyl eller som självspilling. Det visar statistiken, hette det. Jag tror, att om så vore, skulle det se illa ut i världen, om alla, som dricka ett glas öl eller två eller brännvin skulle medföras till fördärvets gräns och hamna till denna statistik.

Antag, att under alla dessa konferenser och banketter, som pågått i Europa en 6 a 7 år, där vin av alla slag flutit mellan rätterna, har ej hörts av någon, som har sjunkit till denna statistik. En annan statistik, som förr varit synlig i S. C. T. före julen, var typisk. Det skadar ej, att den upprepas. Prof. Lager var till Boston och samlade statistik om hur välsignelserikt förbudet verkat och huru på grund av nykterhet större köpkraft rådde hos arbetarne m. m. Jämnt fjorton dagar därefter utgav bostonpolisen sin statistik, enligt vilken fylleristernas antal på en vecka överstigit både före förbudet och efter.

Jag lämnar statistikerna åt sitt värde; de få vara från fängelser eller från nykterhetsvänner och de våta med förresten, ja, om de vore från själva Otaheiti och Getapullen. Jag stirrar mig ej blind på dem.

Det har levat en man, vars ord ofta upprepas i kyrkor och bönehus, och vars ord äro ledtrådar såväl i timligt som andligt. Han har sagt: "Allting är mig lovligt, men icke allt är mig nyttigt." Alltså kan antagas, att han ansåg sig kunna dricka ett glas vin eller två utan vare sig gudomliga eller borgerliga förbinder, N. B., om han fann så för gott, men att supa sig full var ej nyttigt; det har erkänts för flera tusen år sedan och erkännes i dag av en människa med sunt förnuft.

Ni beklagar, att Gud behagat sätta Eder bland grovarbetarens mödosamma förvärv av tillvaron för ernående av livsuppehälle. Både jag och Ni må tacka Gud för att han satt oss, där vi voro mest passande att erna dessa betingelser. Även jag är grovarbetare; på det området står jag Eder ej ett uns efter, men dock i annat. Jag har varit plankbärare i Sundsvall i 16 år på en såg. Om höstarna pikade jag upp till fjällbyarna en 20 svenska mil med masan på ryggen. Det fanns då ingen järnväg upp till Härjedalen och Strömsund i Jämtland. Samma arbete har jag haft här i landet — i skogen om vintern, på sågen om sommaren — för samma bolag i över 20 år.

Det tör hända, att det efter denna biografi synes Eder som en gåta, hur jag kände till nobelpristagare med flera författare från de tre skandinaviska länderna. Jo, jag har en stor läslust, och överfaktorn på sågverket i Sundsvall lånade mig böcker, och genom honom fick jag även låna av disponentens son. När nobelinstitutet stiftades och första prisen utdelades i fysik, kemi, medicin, litteratur och fredspriset, som norska stortinget får utdela från Nobelinstitutet, antecknade jag pristagarna av alla 5 prisen och har fortsatt därmed, då de ha utdelats; även pristagarens nationalitet. Jag kände mig stolt över att tillhöra ett så obemärkt litet land, vilket är i stånd att i så ädla syften utdela så stora priser, något som ej ens stormakterna kunna uppvisa motstycke till.

I slutefrängen av Edert brev heter det, att det var en missuppfattning å min sida, och att jag var så okunnig rörande svenska författare, att jag genom min otillförlitlighet satt mig i klämma; jag liknades vid Port Arthur-mannen — en fin undskyllning, då Ni stötte på patrull!

Jag hade ej satt mig i någon klämma, utan jag angav en tidrymd av 14 a 15 år sedan, då krogarna ännu voro i svang; Då förekommo ej några "hold-ups"; då blevo ej tusentals dollars rövade på ljusa dagen, ej heller förnekades, att det hade bedrivits förut, i synnerhet i U. S. A., och i synnerhet nu som aldrig förr.

Härmed avslutas detta tema. Det är nog ventilerat oss emellan, och jag kommer ej igen med något svarsmål, om Ni också behagar lägga mig ord till last, som jag ej skrivit.

Jag tänker även redaktionen instämmer däri. Den har mera att göra nu, sedan vi fått en 12-sidig tidning, än att sätta mina stavfel, ja till och med utstryka hela satser.*

Till slut en minnesvers, som Ni kan komma ihåg, ifall Ni lever en 20 a 25 år till:

När göken skäller och räven gal,
finns ej en droppe i landet kvar
av alkohol.
Såvida ej förbudet gått
likt Davids höns, det är ett minne
blott.

Redaktionen hälsas. Vänligen

Pelle.

*) "Pelles" bidrag höra ingalunda till de sämsta, som inkomma till tidningen, men han har ett egendomligt skrivsätt, vilket stundom gör det omöjligt för redaktören att fatta vad han menar; och då han träffar satser, ur vilka han ej kan få någon mening alls, kan han finna sig nödsakad att gå förbi dem. I all vänsning vilja vi giva "Pelle" följande råd, vilka väl förtjäna att beaktas även av andra insändare: Skriv korta, enkla satser. Sätt in alla ord, som skola vara i satsen, men inga fler. Låt varje sats uttrycka en fullständig tanke. Genomgå sorgfälligt varje sats och fråga Er själv därvid: "Är denna tanke fullt klar för mig själv? Har jag uttryckt den så tydligt, som det kan göras med ord?" Om så är, då har Ni gjort Ert bästa, och vi skola å vår sida göra det bästa vi kunna. Så mycket äro vi skyldiga varanera och läsekretsen.—Red.

Reimar Remidav.

IN MEMORIAM.

I mänskors barn, som av jorden fö-
dens,
och vänden åter till jorden om,
I åren mina. I åren dödens,
alltsedan synden till världen kom.
(Johan Olof Wallin; Dödens Ängel.)

Vi äro alla dödens. Ingen av oss skall undslippa hans kalla hand. Vi skola alla möta det ögonblicket, då vi skola stå ansikte mot ansikte med evigheten, med det okända bortom graven. Aldrig tilförne har denna enkla sanning stått klarare för mitt medvetande än nu, då jag följt min vän Reimar Remidav till den sista vilan. Jag mötte honom för ett par veckor sedan, medan han ännu var fylld med förhoppningar om framtiden, och ännu var fast besluten att tappert kämpa livets stundom ojämna strid. Föga anade varken han eller jag då, att vi skulle nästa gång vara i varandras närhet vid hans grav. Det är intet märkvärdigt i själva döden. Men då den kallar en människa så hastigt, så obevekligt klipper av ett ännu förhoppningsrikt liv, för evigt stannar ett gott och trofast hjärta, då tycker vännen, att livet är så märkvärdigt, som tarvar döden såsom sitt vittne, döden såsom sin tyrann och döden såsom sin befriare. Vad vore livet om döden ej vore? Vad vore lyckan om det ej funnes sorg? Huru skulle det ädla, storslagna i människan kunna lovprisas och uppskattas, om ej de svaga sidorna hos henne vore fältet mot vilka de projekterades. När jag här nedan förtäljer om det levnadsöde, som med Reimar Remidav har fullgjort sitt lopp, skall jag ej måla med svart på vit botten utan tvärt om, så att det vita, vackra i hans livsgärning må stå fram desto klarare, så att vi även om det skymmes må kunna läsa om hans verk.

Reimar Remidav var först och främst en varmhjärtad trofast människa och vän. Ingen kunde undläta att bliva erövrad av hans vinnande personlighet. De, som fördömde honom för hans fel glömde sina egna, och togo ej med i betraktande, att dessa ledde till hans eget och ej till andras men. "Den, som är utan synd kaste första stenen", sade Kristus. Må vi i synnerhet väga dessa ord, då vi kritisera Reimar Remidavs liv, som var så fyllt av motsägelser så rikt på vindlingar, men också så rikt på räta, breda linjer, utvisande hans livsverk i den svenska allmänhetens tjänst här i Canada. Bortsett från hans rent journalistiska begåvning, som han utnyttjade till allmänhetens tjänst under sin redaktörstid vid denna tidning, hade han genom sin personalitet, sin klara uppfattningsförmåga och kritiska blick ett ofantligt inflytande bland tusentals läsare som benyttja sig av detta blad för att få en inblick i vad som rör sig i världen. Med tillhjälp av sin skarpa journalistiska blick kunde han göra sin insats i Svenska-Canadas liv desto mer markerat. Om han därför såsom vän lämnar ett stort tomrum efter sig, är tomrummet kanske än större, då vi nalkas den andra siden av hans liv, d. v. s. hans praktiska livsgärning på journalistikens område.

Reimar Remidav hade lyckan och förmånen av en god uppfostran och gedigen skolunderbyggnad. Han tog student-examen i Sverige och arbetade en tid såsom amanuens vid Fängvårdsstyrelsen. Redan under sin studenttid var han dock livligt intresserad i litterärt arbete och studerade litteratur vid Uppsala universitet. Hans litterära läggning var avgjort kritisk, vilket hans val av levnadskall befordrade. Men Remidav var aldrig endast tidningsmurvel. Man kunde ständigt skönja både i hans skriverier och i hans tal ett allt levande intresse för språkets ans och tolkning. Även om han aldrig själv lyckades bliva mästare därav var han dock en god kritiker av mästarna, och hade en synnerligen god urskiljningsförmåga då han gjorde urval för tidningens spalter. I synnerhet då det gällde poesi hade han den förstående och skolade kritikerns blick för det gediga och verkligt poetiska i dikten. Det säges att det tarvar en diktare att döma dikten. Härvidlag utgör Reimar Remidav intet undantag. Hans egna dikter äro klangfulla och melodiska, och ofta byggda på ren och felfri meter.

Remidav skrev utmärkta ledare, som med sin moderation, sin strävan efter rättvisa åt alla, och avgjort kritiska tendens gjorde dem synnerligen värdefulla för den tänkande allmänheten. Jag har sällan mött en människa som var friare från fördomar än Reimar Remidav. Denna utomordentliga kvalitet hjalpte honom att se bägge sidorna på tingen, och underlättade hans arbete, då det gällde att tygla stridiga känslor bland orosfåglarna inom läsekretsen, som tid efter annan ställde till med en tjäderlek i tidningens spalter. Hans lugna och behärskade språk, såväl som argumentering vid sådana tillfällen hjälpte mer än en gång att gjuta olja på vreda vågor. Liksom en god kritiker tålde han själv kritik, och bar tåligt i allmänhetens tjänst den värsta av alla hundbördor nämligen en otacksam och ofta okunnig läsekrets' kritik. Remidavs fördomsfrihet och tolerans kunde i synnerhet skönjas i religiösa sporsmål, som tid efter annan döko upp i tidningens spalter. Han vägrade bestämt att tillåta tidningen att tjäna som språkrör för religiösa härklyverier. "Var man får hava sin egen religion efter sitt eget samvetes röst," var hans motto. Hans egen religion kunde jag aldrig utröna. Han talade vårdslöst om sina egna känslor på detta område, men respekterade alltid andras. Jag har med synnerligen stort intresse genomläst flera av hans dikter, som tydligen utvisa, att på djupet av hans själ varma religiösa aningar rördes, även om ytan syntes lugn och liknöjd. Tag här nedan ett par strofer ur dikten: "Månne förgäves?"

"Jag tröttnat har att föra ut
till torgs mitt hjärtas tankar,
ty ungdomsblodets eld är slut,
och tröttat minne vankar
förutan rast och ro
i längtan efter fridens bo.

Jag längtar hem till Intets ro,
till själarnas Nirvana.
I drömmens land jag önskar bo
och långt, avlägset ana
den nya, ljusa tid
av helig sanningsstrid.

Dessa ord skrevos ej av en, som såg med liknöjdhet på de problemer, som livet bjuder på, utan av en, som stridit en hård strid för att lösa dem, en strid, som stundom gjorde honom trött till sinnes, så att han längtade efter ro, till Intets ro, till själarnas Nirvana, till det avlägsna land, som för våra vid kroppen fastkedjade själar står som en drömbild, en aningsbild blott.....

Remidavs vakna intelligens hans själ, så fri från allt hyckleri, måste ovillkorligen inse människans falska ställning i det moderna samhällslivet, hennes principlösa principslaveri, hennes hyckleri, intolerans och självavguderi. Han hyste ett milt förakt för allt uppblåst effektsökeri, vare sig detta gav sig till känna i religiösa, sociala eller politiska frågor. Hans livsåskådning hade otvivelaktigt påverkats av den ryska skolan, som med Dostojevski i täten fördömde samhällets Potemkin-tempel, så fint och blänkande på ytan, men så svart och ruttet därunder. Ett visst pessimistiskt drag spåras i hans ord och tankar, såväl som i hans handlingar. Hans själ hade varit på ständig flykt i sökan efter något VERKLIGT i livet, som kunde giva ny näring till

(Forts. å sid. 3.)

Skandinaviska Hushållsartiklar.

"Rosette"
Patty Irons—Wafer Irons

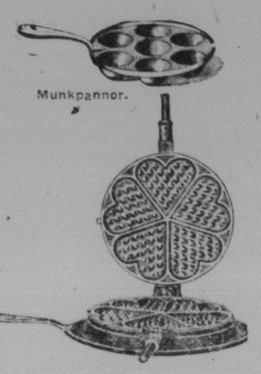

Munkpannor.

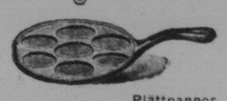

Plättpannor.

KRUMB KAKE Rosett-
järn
SPRITSSPRUTOR
GOROJÄRN
BAKELSEFORMAR
BRÖDKAVLAR
PASTRY TRIMMERS

OM EDER HANDLANDE ICKE KAN FÖRSE ER, SKRIV EFTER KATALOG OCH PRISLISTOR.

Western Importing Company
CORISTINE BUILDING,
MONTREAL, P. Q.

NÄSTAN TIO MILLIONER DOLLARS

kommer i år att utbetalas av detta bolag till farmare i Saskatchewan för mejeriprodukter.

Skall Ni erhålla något av pengarna?

Detta bolag tillverkar cirka 35% av den totala smörproduktionen i Saskatchewan, — tillfredsställande resultat för gräddleverantörerna har gjort dette möjligt, och vi önska tillverka ännu mera.

Vi äro i behov av Eder grädde och äro villiga att alltid betala högsta pris för densamma.

För tillfredsställelse, och för att spara utgifter, bör grädden sändas till närmaste filial av

(Förut känt under namnet Saskatchewan Creamery and Ice Cream Company, Limited.)

Cauldert's CREAMERIES LTD.

FILIALER I: ASSINIBOIA, BROADVIEW, BRUNO, BULYEA, CARLYLE, EMPRESS, CARNDUFF, GRAVELBOURG, HUMBOLDT, MAPLE CREEK, MOOSE JAW, OUTLOOK, REGINA, SASKATOON, SHAUNAVON, SWIFT CURRENT, WATSON, WEYBURN, WINGH, WOLSELEY.